การพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

THE DEVELOPMENT OF COMPETENCIES BANK OF THAI LANGUAGE FOR COMMUNICATION INTEGRATED LEARNING AREAS OF SCIENCE AND TECHNOLOGY, SOCIAL STUDIES, RELIGION AND CULTURE AND HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION FOR ELEMENTARY STUDENTS

รุ่งทิวา พลชำนิ[1], สิรินาถ จงกลกลาง[2], และนาตยา ปิลันธนานนท์[3]
Rungtiva Pholchumni[1], Sirinat Jongkonklang[2], and Nataya Pilanthananond[3]
[1,2]คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
[1,2]Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University
[3]คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
[3]Faculty of Education, Kasetsart University
e-mail: roungtiwa987@gmail.com

Received: July 15, 2024 Reviewed: November 15, 2024 Revised: December 1, 2024 Accepted: December 6, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา และประเมินความสามารถของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะที่พัฒนาขึ้น สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา กลุ่มเป้าหมายได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ในการประเมินความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคลังสมรรถนะ และครูผู้สอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา จำนวน 8 คน ในการประเมินความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า ได้คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ประกอบด้วย คลังงานระดับชั้นละ 10 งาน รวมทั้งหมด 60 งาน เมื่อนำไปประเมิน มีความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อนำไปใช้กับครูกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ครูสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารครั้งนี้ โดยครูเลือกระดับชั้นเรื่องที่จะสอน ประเภทของงานเขียน เวลาเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ได้สอดคล้องกับระดับชั้น บริบทของผู้เรียน และธรรมชาติของรายวิชา

คำสำคัญ: คลังสมรรถนะ, ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร, การบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้

[1] นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Student of Curriculum and instructional Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Abstract

This applied research aimed to develop the competencies bank of Thai language for communication integrated learning areas of science and technology, social studies, religion and culture, and health and physical education, and to assess teachers' abilities in planning learning management using the developed competencies bank for elementary school students. The target groups were selected by a purposive sampling method, consisting of 5 experts for assessing the appropriateness and feasibility of the developed competencies bank and 8 primary school teachers teaching Thai language for assessing their ability in planning learning management using the developed competencies bank. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and content analysis. The research findings revealed that the developed competencies bank of Thai language for communication consisted of 10 tasks per grade level, a total of 60 tasks. The evaluation results showed that the overall consistency, appropriateness, and feasibility were rated at the highest level. When applied to the target group of teachers, they were able to plan learning management using the developed competencies bank of Thai language for communication. The teachers selected grade levels, topics, types of writing, class times, learning objectives, learning activities, instructional media, and measurement and evaluation in accordance with grade levels, learner contexts, and the nature of the subject.

Keywords: Competencies bank, Thai language for communication, Integrated learning areas

บทนำ

การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เป็นแนวโน้มการจัดการศึกษาในขณะนี้ และเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเป็นนักเรียนรู้ นักนวัตกรและเป็นพลเมืองดี ด้วยการให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สามารถทำงานหนึ่งๆ ในชีวิตประจำวันได้ประสบความสำเร็จ คือ สมรรถนะในการทำงานของผู้เรียน (ดรุณี จำปาทอง, 2560, น. 121-132) ดังนั้น การสอนอิงสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้วยการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา จึงเป็นการเอื้อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, น. 3) ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่จำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยให้ครูวางแผน ออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เพื่อมุ่งเน้นให้ครูเข้าใจหลักคิดที่สามารถเรียนรู้ได้ในสถานการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนเท่าทันสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และมุ่งเน้นการใช้ทักษะชีวิต ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ซึ่งการให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตในสถานการณ์ในปัจจุบัน จะส่งผลให้นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและนำภาษาไทยที่เป็น

เอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งต้องมีความสามารถด้านการฟัง ดู พูด อ่านและเขียน เพื่อรับแลกเปลี่ยนถ่ายทอดข้อมูลความรู้ และความรู้สึกนึกคิดโดยใช้ความรู้ทางหลักภาษาและการใช้ภาษาร่วมกับประสบการณ์ตามช่วงวัย ผ่านการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองและการแก้ปัญหาอย่างมีสติและเท่าทันสื่อ ดังนั้น การนำภาษาไทยไปใช้ในชีวิตจริง จึงจำเป็นต้องบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ (Asian Programme of Educational Innovation for Development, & Joint Innovative Project on Integrating Subject Areas in Primary Education Curriculum, 1982, p. 10) เชื่อมโยงกับชีวิตที่เป็นวิถีชีวิต คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา และสุขศึกษา โดยใช้ภาษาไทยเป็นหนทางเพื่อนำไปสู่การเสนอและแลกเปลี่ยนแบ่งปันความคิด หลักการ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ พัฒนากระบวนการประดิษฐ์คิดค้น รวมถึงความสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งถ่ายทอดความคิดที่เกี่ยวข้องกับสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อย่างเหมาะสม และยังสามารถฟัง พูด อ่าน เขียน คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะและส่งเสริมสุขภาพ ทั้งทางอารมณ์ สติปัญญา ร่างกาย สังคม และจิตวิญญาณ การปฏิบัติตนด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสมในชีวิตจริงมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ มีทักษะชีวิต เกิดสมรรถนะจำเป็นในชีวิต ประจำวันและในอนาคต

เครื่องมือสำคัญที่จะเป็นตัวช่วยครูผู้สอนภาษาไทยให้สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนได้นั้นมีหลากหลาย ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดนวัตกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะสำหรับครูผู้สอนระดับประถมศึกษา คือ การจัดทำคลังสมรรถนะ ซึ่งคำว่าคลัง หมายถึง ที่เก็บรักษาของต่างๆ ดังนั้น คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย จึงหมายถึง คลังที่เป็นฉากทัศน์ (teaching scenario) สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาพลศึกษา ที่ประกอบด้วยงาน ระดับชั้น ประเภทของงาน สื่อที่ใช้ กลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางภาษา และสถานการณ์การสอน เป็นการสังเคราะห์และออกแบบมวลประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยการวิเคราะห์งาน จากการมองสถานการณ์ในโลกของการทำงาน บริบทของการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอนภาษาไทย กำหนดขอบข่ายสาระ จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ดังนั้น คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จึงเป็นการวางแผนและออกแบบสมรรถนะเพื่อการทำงานด้วยการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 2-3)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มการสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

2. เพื่อประเมินความสามารถของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การสร้างคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

1.2 เครื่องมือการดำเนินการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกขอบข่ายด้านคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการ บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย งาน ระดับชั้น ประเภทของงาน สื่อที่ใช้ กลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางภาษา และสถานการณ์การสอน 2) คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา และ 3) แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและบันทึกผลการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อศึกษาหาขอบข่ายของคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร แล้วนำมาสรุปประเด็นสำคัญในรูปตารางเพื่อสร้างคลังสมรรถนะภาษาไทบเพื่อการสื่อสาร จากนั้นนำคลังสมรรถนะภาษาไทบเพื่อการสื่อสารให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้เพื่อหาคุณภาพของคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยหาค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) และการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การประเมินความสามารถของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและสุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

2.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา จำนวน 8 คน ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง มีคุณสมบัติเป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อย10 ปี

2.2 เครื่องมือการดำเนินการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกความสามารถของครูในวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวิธีการสร้าง และดำเนินการสร้าง พร้อมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยครูศึกษาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ครูเลือกโจทย์งาน ระดับชั้น ประเภทของงาน สื่อที่ใช้ กลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางภาษา และสถานการณ์การสอน แล้ววางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะเพื่อการสื่อสาร จำนวน 2 งานขึ้นไปตามความเหมาะสม พร้อมกับสอบถามความคิดเห็นจากครู สรุปและสังเคราะห์แนวทางการนำคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทย

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นและเสนอแนะของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาจากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปออกแบบคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาระที่ 1 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค และสาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

2. ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและทักษะทางภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อนำไปสู่การออกแบบคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

และสุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา สรุปผลการวิเคราะห์ได้ว่า ในแต่ละระดับชั้นประกอบด้วย 10 งาน ประเภทของงานเขียน ได้แก่ ร้อยแก้ว และร้อยกรอง สื่อที่ใช้ในคลังงาน ได้แก่ วรรณคดี วรรณกรรม นิทาน เรื่องสั้น บทอาขยาน บทร้องเล่น นิทาน นิทานคติธรรม ปริศนาคำทาย บทความ การ์ตูน คลิปวิดีโอ และเว็บไซต์ แสดงตัวอย่างดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การแสดงการบูรณาการทักษะทางภาษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและสุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

งานที่	ประเภทของงานเขียน	สื่อที่ใช้	กลุ่มสาระการเรียนรู้	ทักษะทางภาษา			
				ฟัง	พูด	อ่าน	เขียน
1	ร้อยแก้ว	นิทาน เรื่องดอกกุหลาบและดอกบานไม่รู้โรย	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓
2	ร้อยแก้ว	นิทาน เรื่องกระต่ายกับกบ		✓	✓	✓	✓
3	ร้อยแก้ว	เรื่องสั้น เรื่องผีเสื้อ		✓	✓	✓	✓
4	ร้อยกรอง	บทอาขยาน เรื่องฝนตกแดดออก		✓	✓	✓	✓
5	ร้อยกรอง	บทร้อยกรอง เรื่องรักเมืองไทย	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	✓	✓	✓	✓
6	ร้อยแก้ว	ปริศนาคำทาย ฉันเป็นอะไร		✓	✓	✓	✓
7	ร้อยกรอง	บทอาขยาน แมวเอ๋ยแมวเหมียว		✓	✓	✓	✓
8	ร้อยกรอง	นิทาน เรื่องมดดำแสนขยัน		✓	✓	✓	✓
9	ร้อยแก้ว	คลิปวิดีโอ เรื่องสารอาหารกับการออกกำลังกาย	สุขศึกษาและพลศึกษา	✓	✓	✓	✓
10	ร้อยแก้ว	บทความ เรื่องสุขภาพดีด้วยสุขบัญญัติแห่งชาติ 10 ประการ		✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 1 พบว่า มีการบูรณาการทักษะทางภาษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและสุขศึกษาและพลศึกษา แบ่งออกเป็นงาน 10 งาน มีงานเขียนที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง สื่อที่ใช้เป็นนิทาน เรื่องสั้น บทอาขยาน บทร้อยกรอง ปริศนาคำทาย คลิปวิดีโอ และบทความ ส่วนทักษะทางภาษาจะครอบคลุมทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน

3. คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน คลังงาน 60 งาน แต่ละงานประกอบด้วย งาน ระดับชั้น ประเภทของงาน สื่อที่ใช้ กลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางภาษา และสถานการณ์การสอน ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ประกอบชิ้นงาน จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคลังงานทั้งหมด 60 งาน สรุปผลการประเมิน ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ระดับชั้น	ความสอดคล้องเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	M	*SD*	แปลความ	*M*	*SD*	แปลความ
ป.1	4.71	0.44	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
ป.2	4.91	0.20	มากที่สุด	4.82	0.36	มากที่สุด
ป.3	4.80	0.33	มากที่สุด	4.71	0.53	มากที่สุด
ป.4	4.82	0.28	มากที่สุด	4.60	0.60	มากที่สุด
ป.5	4.82	0.36	มากที่สุด	4.69	0.46	มากที่สุด
ป.6	4.84	0.27	มากที่สุด	4.62	0.46	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.82	0.31	มากที่สุด	4.69	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสม และความเป็นไปได้ของคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยภาพรวม มีความสอดคล้องเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด (*M* = 4.82, *SD* = 0.31) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด (*M* = 4.69, *SD* = 0.48) เมื่อจำแนกตามระดับชั้น ชั้นที่มีความสอดคล้องเหมาะสมสูงสุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด (*M* = 4.91, *SD* = 0.20) และต่ำที่สุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด (*M*= 4.71, *SD* = 0.44) และ ความเป็นไปได้สูงสุด คือ ประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด (*M* = 4.82, *SD* = 0.36) และต่ำที่สุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด (*M* = 4.60, *SD* = 0.60)

แสดงตัวอย่างคลังงาน ดังภาพที่ 2 ดังนี้

งานที่ 1
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ **1**
ประเภทของงานเขียน **ร้อยแก้ว**
สื่อที่ใช้: สื่อสิ่งพิมพ์ **นิทาน เรื่อง ดอกกุหลาบและดอกบานไม่รู้โรย**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง **วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**
ทักษะทางภาษา **อ่านออกเสียงคำ บอกความหมาย และตอบคำถาม พูดสื่อสาร และบอกข้อคิดจากเรื่องที่ฟัง ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟัง และดูจากนิทาน เขียนสื่อสาร เรียบเรียง คำ และประโยคง่ายๆ**

สถานการณ์การสอน (Teaching scenario)

ครูนำนิทาน เรื่อง ดอกกกุหลาบและดอกบานไม่รู้โรย มาอ่านให้นักเรียนฟัง นิทานเรื่องนี้เป็นการสนทนากันของดอกกุหลาบ และดอกบานไม่รู้โรย ที่สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับลักษณะของดอกไม้สองชนิดนี้ที่แตกต่างกัน หลังจากที่ครูอ่านนิทานให้นักเรียนฟังแล้ว ครูพูดคุย และสอบถามนักเรียนถึงความแตกต่างของดอกไม้สองชนิดนี้ จากในนิทานว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ครูให้นักเรียนนำเสนองานของตน และบอกเล่าถึงวิธีการทำงานนี้ ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำงานนี้ ปัญหา อุปสรรคของงานนี้อยู่ที่ไหน ให้เพื่อนๆ ได้ให้คำแนะนำ หรือชื่นชมงานของกันและกัน และช่วยกันตรวจสอบว่างานของเพื่อนๆ เป็นไปตามเงื่อนไขที่ครูวางไว้ตั้งแต่แรก หรือไม่ อย่างไร เพราะอะไร

ภาพที่ 2 ตัวอย่างชิ้นงาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ผลการประเมินความสามารถของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยนำไปใช้กับครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 8 คน โดยนำเสนอตัวอย่าง คนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตัวอย่างผลการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยจากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

งานที่เลือก	งานที่ 6
ชั้นประถมศึกษาปีที่	1
ประเภทงานเขียน	ร้อยแก้ว
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
จะนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยเรื่อง	การเขียนเรียบเรียงคำและประโยคง่ายๆ เวลาสอน 6 ชั่วโมง
จุดประสงค์การเรียนรู้	1. ดูคลิปวิดีโอปริศนาคำทาย ฉันเป็นอะไร ฟังและตอบคำถาม บอกข้อคิดจากการฟังปริศนาคำทายได้ 2. อ่านออกเสียงบอกความหมายคำ เขียนสื่อสารได้ 3. เขียนเรียบเรียงคำและประโยคง่ายๆ ได้
สถานการณ์การสอน (Teaching scenario) ที่นำมาใช้ในการออกแบบจัดกิจกรรม	1. ครูนำปริศนาคำทายที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ มาพูดให้นักเรียนฟังจากการดูคลิปวีดีโอให้นักเรียนดูและฝึกอ่าน ไปพร้อมกันและให้นักเรียนตอบคำถามจากปริศนาคำทาย ฉันอยู่ในโรงเรียนสอนเด็กอ่านเขียน ร่ำเรียนวิชาอบรมนิสัยฝึกใช้ปัญญา 2. ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับปริศนาคำทาย ให้เด็กสะท้อนแง่คิดเกี่ยวกับอาชีพจากปริศนาคำทาย 3. ครูนำคำตอบจากปริศนาคำทาย มาให้นักเรียนเขียนเป็นประโยคใหม่และฝึกการเขียนต่อคำเป็นข้อความ โดยให้ฝึกแต่งปริศนาคำทายด้วยตนเองที่แตกต่างกัน 4. เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ทักษะทางภาษา การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนจากปริศนาคำทายแล้วครูสอบถามเด็กจากการทำงานครั้งนี้ว่าสนใจจะทำงานแบบไหนภายใต้เงื่อนไข คือ ครูให้นักเรียนทำงานเดี่ยว จับคู่ หรือทำงานกลุ่มโดยการแสดงบทบาทสมมติปริศนาคำทายที่แต่งขึ้นหรือนักเรียนอาจทำแตกต่างไปจากนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดให้ เช่น อาจทำแบบบัตรคำหรือต่อคำจากปริศนาคำทาย โดยครูเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้ 5. ครูสังเกตการทำงาน ของนักเรียนครูคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เฉพาะเมื่อนักเรียนร้องขอครูได้แจ้งเงื่อนไขในการทำงานของตนเอง จัดแบ่งเวลาในการนำเสนอ ครูบอกข้อคิดในการทำงาน ว่าเหตุใดจึงทำงานแบบนี้ ถ้าทำงานกลุ่ม ให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นครบทุกคน บอกถึงปัญหาอุปสรรค การแก้ไข การวางแผนการทำงานเพื่อนๆ ช่วยกันประเมินและชื่นชมผลงานให้กำลังใจ ทั้งนี้ต้องทำภายใต้เงื่อนไขที่ครูวางไว้
สื่อการเรียนรู้	1. คลิปวิดีโอ เรื่อง ปริศนาคำทายเกี่ยวกับอาชีพ 2. ตัวอย่างงานเขียน
การวัดและการประเมินผล	1. ประเมินทักษะการอ่าน การพูด แสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม 2. ชิ้นงานการเขียนประโยคเกี่ยวกับอาชีพ

2. การปรับปรุงคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จากผู้วิจัยได้นำผลจากการนำคลังสมรรถนะไปใช้กับครูผู้สอนภาษาไทยผ่านสอบถาม

ความคิดเห็น ศึกษาวิธีคิด การวางแผน ออกแบบในการนำคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารไปใช้ พบว่า ครูกำหนดเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์ที่สอดคล้องกับการนำไปใช้ในชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน การสร้างสถานการณ์การสอน การฝึกทักษะที่จำเป็นด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสอดคล้องและเหมาะสมความเป็นไปได้ การเชื่อมโยงสู่การสอน ครูสามารถนำไปปรับใช้ในการสอนแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อย่างหลากหลาย และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงกะบวิชาอื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ เป็นต้น โดยสามารถปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของแต่ละโรงเรียน ปรับปรุงสถานการณ์การสอนบางงาน และปรับปรุงคลังสมรรถนะเป็นฉบับสมบูรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยนำประเด็นที่สำคัญมาใช้ในการอภิปรายผล ดังนี้

1. คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย คลังงานระดับชั้นละ 10 งาน รวมทั้งหมด 60 งาน มีผลการประเมิน โดยภาพรวมมีความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจาก การกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยใช้วิธีการพัฒนาคลังสมรรถนะที่เป็นระบบ โดยการวิเคราะห์เป้าหมายการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางที่ประเทศชาติกำหนด โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดในแต่ละช่วงชั้น เพื่อจะได้เข้าใจถึงมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรต้องการในแต่ละทักษะ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง ดูและพูด จากนั้นวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อกำหนดกรอบประสบการณ์ในชีวิตจริงที่ผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นได้มีโอกาสพบเจอและสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่การทำงานภาระงาน หรือชิ้นงานในการนำทักษะทางภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารในรูปแบบที่หลากหลายได้ โดยการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในส่วนของสาระที่ 1 วิทยาศาสตร์ชีวิตภาพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมใกล้ตัวผู้เรียน การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิต และระบบนิเวศในการอยู่ร่วมกันของสัตว์และพืชต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน สื่อที่ใช้ในคลังสมรรถนะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 31) เช่น กระต่ายกับกบ ฝนตกแดดออก รักษาป่า ปริศนาคำทาย ดวงตะวัน เป็นต้น ซึ่งสมรรถนะที่ได้เรียนรู้จากสื่อที่ใช้ในคลังสมรรถนะนี้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลายในสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน การค้นพบ องค์ความรู้ใหม่จากการลงมือปฏิบัติ และเชื่อมโยงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน แล้วผู้เรียนสามารถถ่ายทอด องค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ นอกจากนั้น คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้มีการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1) การนำสาระนี้ มาใช้เป็นกรอบเนื้อหาในการพัฒนาคลัง เพื่อเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่อยู่ใกล้รอบตัวผู้เรียนที่เกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองในการปฏิบัติตัวของผู้เรียน วัฒนธรรมการเป็นอยู่ในสังคม การดำเนินชีวิตในสังคม รวมถึงผู้เรียนได้ปฏิบัติตัวในสังคมได้อย่างมีความสุข สื่อที่ใช้ในคลังสมรรถนะ เช่น เรื่องรักเมืองไทย ความดีความชั่ว ปลาบู่ทอง โลภนักมักเสียหาย แม่รักลูก เป็นต้น และ

คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารมีการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่อยู่ในสาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต การนำสาระนี้มาพัฒนาคลังสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และดูแลตัวเองได้อย่างถูกต้องอย่างปลอดภัย สื่อที่ใช้ในคลังสมรรถนะ เช่น เรื่องสารอาหารกับการออกกำลังกาย เรื่องการดูแลสุขภาพตนเองเมื่อร่างกายเจ็บป่วย เรื่องบุหรี่มีพิษร้าย เรื่องอาหารดีมีประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งเนื้อหาสาระที่นำมาใช้เป็นสื่อในคลังสมรรถนะครั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการสื่อสารภาษาไทยที่มีความแตกต่างกันตามลำดับชั้นของผู้เรียน

จากที่ผู้วิจัยอภิปรายมาข้างต้นเกี่ยวกับสมรรถนะ สอดคล้องกับแนวคิดของ Spencer & Spencer (1990, p. 44) กล่าวว่า สมรรถนะ เป็นลักษณะที่เป็นรากฐานของบุคคลหนึ่ง หรือสถานการณ์หนึ่งๆ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะกับผลงานที่เหนือกว่า เป็นการพิจารณาถึงคุณลักษณะของแต่ละคน ลักษณะของพฤติกรรมและทักษะที่สำคัญ สมรรถนะยังครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและคุณลักษณะของคนนั้นๆ ดังที่ สุนิดา พินิจการ (2550, น. 51) นิยามว่าสมรรถนะเป็นทั้งความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ กล่าวคือ สมรรถนะ เป็นความรู้ทักษะและคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานตำแหน่งหนึ่งๆ ให้ประสบความสำเร็จโดยได้ผลงานสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือโดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานในสถานการณ์ที่หลากหลายกว่า (ดนัย เทียนพุฒ, 2550, น. 48; สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548, น. 4) ดังนั้น คนที่จะมีสมรรถนนะได้นั้นจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะ และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ผู้นั้นจึงมีสมรรถนะที่สมบูรณ์ได้ ดังเช่น การพัฒนาคลังสมรรถนะในการวิจัยครั้งนี้จะมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการปฏิบัติ คุณลักษณะ และการแก้ปัญหา เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จากคลังสมรรถนะนี้ งานวิจัยที่พัฒนาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ ศิริวงส์โยธิน (2564, น. 76) ที่พัฒนาคลังสมรรถนะในลักษะคล้ายกัน โดยได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาคลังสมรรถนะการเป็นพลเมืองดีสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษตอนต้น ผลการวิจัย พบว่า คลังสมรรถนะ การเป็นพลเมืองดีสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 สาระ 16 ประเด็น และ 40 งาน โดยแต่ละงานประกอบด้วยสาระงาน ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทักษะความสามารถที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน พฤติกรรม บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยในการปฏิบัติงาน และสถานการณ์การสอน เมื่อนำคลังสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นประเมินความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนกรอบการเขียนคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์เป้าหมายของหลักสูตร ธรรมชาติของรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดอย่างใคร่ครวญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับเลือกสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระนั้นๆ ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน แล้วนำมาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประกอบด้วย สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระ ที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยกำหนดขอบข่ายของเรื่องราวที่สอดคล้องกับบริบทและชีวิตจริงของนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และสรุปสาระสำคัญ เพื่อใช้เป็นกรอบในการออกแบบ

และพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ประเด็น ได้แก่ บริบท (Context) บทบาทหน้าที่ (Role) และ 3) ภาระงาน/งาน (Task, Work, Job) ดังนั้นแล้ว คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาขึ้น โดยยึดบริบท บทบาทหน้าที่ และภาระงาน/งานที่เกี่ยวข้องกลุ่มสาระการเรียนรู้สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระนั้น ๆ บริบทสังคมในปัจจุบัน การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ และสมรรถนะไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง จึงส่งผลให้คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น มีผลการประเมินโดยภาพรวมมีความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Jong (2008, p. 56) เสนอเกี่ยวกับบริบทไว้ว่า บริบท คือ สถานการณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจจะเป็นสังคม สิ่งแวดล้อม หรือเทคโนโลยีก็ได้ ที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความเชื่อมโยงมโนทัศน์ หลักการ หรือกฎในสิ่งที่เรียนให้เข้าใจอย่างมีความหมาย ประเด็นต่อมา บทบาทหน้าที่ คือ การกำหนดเฉพาะเจาจงให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท เป็นบทบาทหน้าที่ที่ถูกกำหนดขึ้น (Cohen, 1979, p. 36) และประเด็นสุดท้าย ภาระงาน คือ งานที่ต้องทำตามขอบเขตภาระกิจ (Task) หน้าที่ (Duty) และคามรับผิดชอบ (Responsibility) ที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับงานของแต่ละคนให้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ (Leiter & Maslach, 2005, p. 23) ดังนั้น สรุปได้ว่า การพัฒนาคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารนั้น ถ้านำประเด็นด้านบริบท บทบาทหน้าที่ และภาระงาน/งาน มาใช้เป็นกรอบพัฒนาคลังสมรรถนะ จะทำให้คลังสมรรถนะมีกรอบการพัฒนาคลังงานที่ชัดเจน และไปถึงเป้าหมายของคลังสมรรถะที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะการสื่อสารภาษาไทยที่ผ่านการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการประเมินความสามารถของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า ครูสามารถนำคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างดี โดยเลือกระดับชั้น เรื่องที่จะสอน ประเภทงานเขียน เวลาเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับบริบท ทั้งนี้ เนื่องมาจาก ก่อนที่ครูจะวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ครูได้ศึกษาคลังสมรรถนะอย่างละเอียด จากนั้นครูศึกษาวิเคราะห์เป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ทักษะทางภาษาที่จำนำมาใช้ในการวางแผนกาจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับชั้นเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองสอน เช่น ครูชั้นประถมศึกษาที่ 1 เลือกกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เนื่องจากเป็นครูที่จัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่มีความสนใจเกี่ยวกับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แล้วนำไปวางแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนเรียบเรียงคำประโยคง่ายๆ โดยเลือกจากงานที่ 6 เรื่อง ปริศนาคำทาย ฉันเป็นอะไร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของครูกลุ่มเป้าหมายได้ยึดตามกรอบบริบท บทบาทหน้าที่ และภาระงาน/งาน เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบวางแผนการจัดการเรียนรู้จากคลังสมรรถนะ ยกตัวอย่างเช่น 1) บริบท คือ ครูใช้สถานการณ์ในการเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่นำมาใช้เรียน นักเรียนที่มีความแตกต่างกันสิ่งที่ผู้เรียนพบเจอ

ในชีวิตประจำวัน ความสนใจของผู้เรียน เช่น เรื่องรักเมืองไทย เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเมืองไทย การแสดงความคิดเห็นจากคำถาม เพื่อนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นต้น 2) บทบาทหน้าที่ คือ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงสมรรถนะที่ได้ จากการเรียนรู้ในชีวิตจริง เช่น กระต่ายกับกบ เป็นการเรียนรู้เรื่องราวการดำเนินชีวิตของสัตว์ การอยู่อาศัย สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิต (Cohen, 1979, p. 36) และ 3) ภาระงาน/งาน คือ ครูได้มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมในสถานการณ์จริง ไว้ (Leiter & Maslach, 2005, p. 23)

จากที่ผู้วิจัยอภิปรายข้างต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวิกา ตั้งประภา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน : กรณีศึกษาการยกระดับการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนา “สมรรถนะและผลลัพธ์ ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21” ของประเทศสิงคโปร์ พบว่า ประเทศสิงค์โปร์ได้เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการดำรงชีวิต การทำงานให้ประสบความสำเร็จในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การสร้างความสมดุลทั้งความรู้ และศักยภาพที่สะท้อนคุณลักษณะที่สำคัญที่พร้อมรับกับอนาคตและคุณค่าหลักภายในบุคคล แล้วพัฒนาสมรรถนะทางด้านสังคมและอารมณ์ เพื่อให้เกิดสมรรถนะสำหรับศตวรรษที่ 21 และผลลัพธ์ที่ต้องการมีการดำเนินการยกระดับการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดแนวทางและเครื่องมือการวัดผลประเมินผล การพัฒนาคุณภาพชีวิตของวิชาพละ ศิลปะและดนตรีให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อาคารสถานที่ รวมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ในการพัฒนานักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ ศิริวงศ์โยธิน (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคลังสมรรถนะการเป็นพลเมืองดีสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษตอนต้น พบว่า ผลการประเมินและปรับปรุงคลังสมรรถนะการเป็นพลเมืองดีโดยการนำ ไปใช้กับครูสังคมศึกษา พบว่า ครูสามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการกำหนดเรื่องที่จะสอน จุดประสงค์การเรียนรู้และการแทรกงาน (Task) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นนี้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ สาระอื่นๆ และระดับชั้นมัธยมศึกษา ครูภาษาไทยสามารถบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ที่มีเป้าหมาย เนื้อหาสาระในการพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกัน นอกจากนั้น การใช้คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ครูสามารถศึกษา ค้นคว้า เลือกใช้สื่อที่มีความหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียนและผู้สอน

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 คลังสมรรถนะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ควรพัฒนางานวิจัยที่นำไปทดลองใช้กับนักเรียนในบริบทจริง ควรพัฒนาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ควรพัฒนาให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา ควรพัฒนาในสาระย่อยๆ ของภาษาไทย เช่น การอ่าน การเขียน การฟัง ที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ในระดับชั้นประถมศึกษา และควรพัฒนาคลังที่ผู้วิจัยใช้สื่อการสอนที่พัฒนาขึ้นตามบริบท และถานการณ์จริงในสังคม

2.2 ควรพัฒนาคลังสมรรถนะที่เป็นทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับบริบทปัจจุบัน โดยบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ดนัย เทียนพุฒ. (2550). **กลยุทธ์การพัฒนาคน.** บุ๊คแบงก์.

ดรุณี จำปาทอง. (2560). สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในระดับการศึกษาภาคบังคับ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ, 10**(2). 121-135.

ทวิกา ตั้งประภา. (2556). การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน : กรณีศึกษา การยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา “สมรรถนะและผลลัพธ์ ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21” ของประเทศสิงคโปร์. **วารสารครุศาสตร์, 41**(3). 213-227.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 9.** สุวีริยาสาส์น.

ปรียาภรณ์ ศิริวงศ์โยธิน. (2564). **การพัฒนาคลังสมรรถนะการเป็นพลเมืองดีสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น** [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency. ศิริวัฒนา อินเตอร์พริ้นท์.

สุนิดา พินิจการ. (2550). **เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชาหลักและทฤษฎีการบริหาร. การศึกษา : สมรรถนะผู้บริหาร.** มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก.** 21 เซ็นจูรี่.

Asian Programme of Educational Innovation for Development, & Joint Innovative Project on Integrating Subject Areas in Primary Education Curriculum. (1982). **Integrating subject areas in primary education curriculum: A joint innovative project: Report of the finalization meeting, Bangkok, 9–15 December 1981.** UNESCO Regional Office for Education in Asia and the Pacific.

Cohen, E. (1979). A phenomenology of tourist experiences. **Sociology, 13**(2). 179-201.

Jong, E. J. (2008). Contextualizing policy appropriation: Teachers' perspectives, local responses, and English-only ballot initiatives. **The Urban Review,** 40. 350-370.

Leiter, M. P., & Maslach, C. (2005). "A mediation model of job burnout". In **Antoniou, A. S. G., & Cooper, C. L. (Eds.), Research companion to organizational health psychology** (pp. 544-564). Edward Elgar.

Spencer, L. M., & Spencer, S. M. (1990). **Competency at work: model for superior performance.** Wily & Sons.

rdicprujournal